

VOORLOPIGE VERSIE

NIET CITEREN ZONDER BRONVERMELDING
De definitieve versie, op wit papier, bevat ook het tweetalige beknopt verslag. De bijlagen zijn in een aparte brochure opgenomen.

VERSION PROVISoire

NE PAS CITER SANS MENTIONNER LA SOURCE
La version définitive, sur papier blanc, comprend aussi le compte rendu analytique bilingue. Les annexes sont reprises dans une brochure séparée.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG**COMPTE RENDU INTEGRAL**

COMMISSIE VOOR DE LANDSVERDEDIGING

COMMISSION DE LA DÉFENSE NATIONALE

woensdag

mercredi

18-11-2009

18-11-2009

Voormiddag

Matin

De teksten werden nog niet door de sprekers nagezien. Zij kunnen hun correcties schriftelijk meedelen vóór

20-11-2009, om 16 uur

aan de Dienst Integraal Verslag.

Fax: 02 549 88 47

e-mail: CRIV@dekamer.be

Les textes n'ont pas encore été révisés par les orateurs. Ceux-ci peuvent communiquer leurs corrections par écrit avant le

20-11-2009, à 16 heures

au Service du Compte rendu intégral.

Fax: 02 549 88 47

e-mail: CRIV@lachambre.be

Een permanente evaluatie van de procedures wordt uitgevoerd in het kader van het lessons learned process van de defensiestaf, ook in het bijzonder dat van de sociale dienst en de medische component.

14.03 Hilde Vautmans (Open Vld): Mijnheer de minister, u zegt dat er een voortdurende evaluatie is, maar blijken daar pijnpunten uit en is die voldoende? Het is belangrijk voor de commissie om dat te weten, zodat we stappen vooruit kunnen zetten. Wij hebbe inderdaad niet veel aan een evaluatie waaruit geen conclusies worden getrokken.

14.04 Minister Pieter De Crem: Ik laat alle goede medische zorg die men krijgt, buiten beschouwing en bespreek de communicatie. De communicatie verloopt optimaal, ondanks de vaak moeilijke omstandigheden. Het enige probleem is dat wanneer er zich een incident bij militaire operaties in het buitenland of zelfs op het grondgebied voordoet, bijna gelijktijdig COPS, de militaire overheid, de vakbonden en de media op de hoogte zijn.

Voor buitenlandse operaties zijn die laatste zelfs nog bijna vlugger op de hoogte, omdat heel veel internationale persagentschappen, alsook interne communicatiediensten, bijvoorbeeld binnen ISAF, onmiddellijk melden wanneer zich een incident heeft voorgedaan en welke eenheden en nationaliteiten daarbij zijn betrokken.

Defensie stelt alles in het werk om eerst de familieleden, de verwanten en vrienden op de hoogte te brengen van elk fysiek incident in welke gradatie ook in het buitenland. Het grootste pijnpunt is en blijft het feit dat de door de militair aangestelde vertrouwenspersoon of familie of verwanten niet altijd onmiddellijk bereikbaar zijn, zelfs niet via het communicatiemiddel dat ze ook hebben aangegeven.

14.05 Hilde Vautmans (Open Vld): Dat gaat natuurlijk over moment van het verwittigen van het incident. Mijn vraag ging heel specifiek over de periode van de repatriëring. Ik denk echt dat we daarnaar moeten kijken en ik zou willen vragen dat uw diensten een goede evaluatie maken en onderzoeken of er op dat vlak geen verbeteringen mogelijk zijn. Het is immers een periode tijdens dewelke de betrokkenen extra bijstand verdienen. Beeldt u zich maar eens in hoe het is wanneer hier in België een familielid met een ambulance weggevoerd wordt, wat minder tijd in beslag neemt dan een repatriëring van het buitenland

naar hier. Aan die uren moet aandacht besteed worden. Nogmaals, ik dring aan op een evaluatie met het oog op eventuele bijstellingen.

14.06 Minister Pieter De Crem: (...) jammer genoeg moeten meemaken.

Wat wij in elk geval niet doen en waarvan niet zal worden afgeweken, is dat de familieleden de repatriëring, in welke omstandigheden dan ook, kunnen meemaken vanaf de plaats waar het ongeval zich heeft voltrokken.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

15 Samengevoegde vragen van

- de heer **David Geerts** aan de minister van Landsverdediging over "de onderhandelingen met de vakbonden" (nr. 16216)

- mevrouw **Magda Raemaekers** aan de minister van Landsverdediging over "de gevolgen van de herstructurering van het leger in Limburg" (nr. 16317)

- de heer **Wouter De Vriendt** aan de minister van Landsverdediging over "de stand van zaken van het sociaal overleg 'voltooiing van de transformatie'-plan" (nr. 16326)

- de heer **Bruno Stevenheydens** aan de minister van Landsverdediging over "het sociaal overleg naar aanleiding van de herstructureringsnota van de minister" (nr. 16365)

- de heer **Patrick De Groote** aan de minister van Landsverdediging over "het globaal plan met individuele begeleidingstrajecten" (nr. 16369)

- de heer **Philippe Collard** aan de minister van Landsverdediging over "het plan 'voltooiing van de transformatie' van het leger" (nr. 16375)

- mevrouw **Brigitte Wiaux** aan de minister van Landsverdediging over "het sociaal overleg en de stand van zaken in verband met het plan 'voltooiing van de transformatie' van het leger" (nr. 16471)

- mevrouw **Hilde Vautmans** aan de minister van Landsverdediging over "het overleg met de vakbonden over het hervormingsplan van Defensie" (nr. 16568)

- de heer **Bruno Stevenheydens** aan de minister van Landsverdediging over "het behoud van het 1e Para in Diest" (nr. 16570)

15 Questions jointes de

- M. **David Geerts** au ministre de la Défense sur "les négociations avec les syndicats" (n° 16216)

- Mme **Magda Raemaekers** au ministre de la Défense sur "les conséquences de la restructuration de l'armée dans le Limbourg" (n° 16317)

- M. **Wouter De Vriendt** au ministre de la

Défense sur "l'état d'avancement de la concertation sociale relative au plan de finalisation de la transformation" (n° 16326)

- **M. Bruno Stevenheydens au ministre de la Défense sur "la concertation sociale à la suite de la note de restructuration du ministre" (n° 16365)**

- **M. Patrick De Groote au ministre de la Défense sur "le plan global comportant des pistes d'accompagnement individuel" (n° 16369)**

- **M. Philippe Collard au ministre de la Défense sur "le plan de finalisation de la transformation de l'armée" (n° 16375)**

- **Mme Brigitte Wiaux au ministre de la Défense sur "la concertation sociale et son état d'avancement dans le cadre du plan de finalisation de la transformation de la défense" (n° 16471)**

- **Mme Hilde Vautmans au ministre de la Défense sur "la concertation avec les syndicats à propos du plan de réforme de la Défense" (n° 16568)**

- **M. Bruno Stevenheydens au ministre de la Défense sur "le maintien du 1er Para à Diest" (n° 16570)**

15.01 David Geerts (sp.a): Mijnheer de minister, op het moment waarop ik mijn vraag schreef heb ik nog gezegd dat de vakbonden de onderhandelingstafel hadden verlaten en een syndicale actie planden. Die is ondertussen achter de rug. De voornaamste kritiek van de vakbonden was dat zij slechts komma's – of zelfs dat niet – konden wijzigen aan het herstructureringsplan en dat er eigenlijk geen sprake was van echt overleg. Alle vakbonden hebben de onderhandelingstafel verlaten, met uitzondering van het ACMP. U had het daarstraks over mijn vriendjes van de vijftiende wing. Als ik de edito's lees van het ACMP, dan weet ik in elk geval wie uw vriendje is en als een externe woordvoerder voor uw kabinet optreedt. De andere vakbonden hebben allemaal de onderhandelingstafel verlaten omdat ze vonden dat ze er enkel voor de show zaten aangezien ze toch niets mochten wijzigen. De eerste vergadering bleek te gaan over de timing. De tweede vergadering konden ze hun opmerkingen geven maar werd er niet naar geluisterd.

Een ander element was een nota ondertekend door de CHOD over de implementatie van de aanpak van de herstructurering. Wel, in die ganse nota staat nergens het woord overleg, laat staan syndicaal overleg. Ik stel dus vast dat de notie syndicaten binnen het departement opnieuw verlaten wordt en dat men terug naar de tijd gaat waarin dit taboe was.

Mijnheer de minister, vandaar mijn vraag. Bent u nu eigenlijk bereid om effectief syndicale onderhandelingen te voeren? Zegt u integendeel dat de vakbonden er maar voor de show bij zitten?

15.02 Magda Raemaekers (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, volgens recente gegevens in de media verklaart de Limburgse provinciecommandant, kolonel Roger Hoekx, dat er na de herstructurering nog 5 200 militaire functies zouden overblijven. Vandaag zouden er volgens hem 5 557 functies zijn.

Een verlies van 350 banen is volgens de heer Hoekx geen sociaal bloedbad.

In februari 2009 had u het zelf in antwoord op een vraag nog over 6 373 effectieve militairen in Limburg. Uit het maken van de rekensom blijkt dat Limburg aanzienlijk meer effectieve plaatsen verliest. Bovendien meldt de ACOD dat er op basis van de cijfers waarover zij beschikken, effectief 1 300 tot 1 500 banen op het spel zouden staan.

Tegen Zijne Majesteit de Koning verklaarde u dat er 6 000 tot 7 000 militairen, waarvan 20 % buiten hun geografische entiteit, zouden worden overgeplaatst. Ook moeten 4 000 manschappen van functie veranderen. Nog eens 4 500 personen moeten zich herscholen.

Ik meen terecht te durven stellen dat wij wel van een sociaal bloedbad mogen spreken. Omwille van dat sociaal bloedbad werd op 15 november 2009 dan ook betoogd.

Mijnheer de minister, of het nu over naakte ontslagen of over afvloeiingen door pensionering gaat, doet mijns inziens niets ter zake.

De volgende kazernes maken van uw plan deel uit en zullen dus niet langer de uitvalsbasis zijn voor onze Limburgse militairen, die nochtans het grootste, militaire garnizoen uitmaken.

Ten eerste, over Zutendaal is er nog altijd geen duidelijkheid. Verhuist alles nu naar Berlare en Grobbendonk of blijft Zutendaal alsnog behouden? Het gaat hier om 208 militairen.

Ten tweede, in Kleine Brogel verandert er het minst. Niettemin zullen er 100 arbeidsplaatsen minder zijn.

Ten derde, In Leopoldsburg en Helchteren worden de hardste noten gekraakt. Het bataljon Eerste Jagers te Paard van Leopoldsburg, dat 246

militairen telt, moet naar Heverlee. De kazerne van Helchteren gaat helemaal dicht. Met name 292 militairen van de in Helchteren gekazerneerde Tweede Artillerie 2A moeten naar Brasschaat.

Ten vierde, de kazerne van Tongeren wordt vóór 1 januari 2010 volledig opgedoekt. Zulks betekent een verhuis van 136 militairen naar Glons en tegen 2015 naar Bevekom in Waals-Brabant.

Ten vijfde, de kazerne van Sint-Truiden lijkt te worden gespaard en krijgt zelfs enkele taken bij.

Net over de grens van Limburg moeten in Diest 400 para's, waaronder 100 Limburgse para's, binnenkort naar Tielen. Bovendien verhuizen 142 militairen van Landen naar Grobbendonk.

Dat allemaal samen zou geen sociaal bloedbad zijn? Dat men zo iets durft te schrijven!

Mijnheer de minister, houdt u dan echt geen rekening met het uit elkaar vallen van gezinnen? Houdt u volledig vast aan uw idee om uw brutaal plan door te drukken?

In de meeste gevallen moet een gezin noodgedwongen verhuizen. De partner van de mannelijke of vrouwelijke militair moet in negen op de tien gevallen ander werk zoeken in de nieuwe woonplaats. De kinderen worden weggerukt uit hun vertrouwde school en vriendenkring.

Mijnheer de minister, behoort u niet tot de partij die het gezin hoog in het vaandel draagt?

Goed bestuur is voor u en uw regering alvast uitgesloten. In een deel van de 23 kazernes, die door het herstructureringsplan met sluiten worden bedreigd, is onlangs nog zwaar geïnvesteerd. Een sluiting van deze gebouwen is pure geldverspilling.

Mijnheer de minister, kunt u mij een antwoord geven op volgende vragen, zodat ik als Limburgse politica mijn provinciegenoten correcte informatie kan geven, want ik zie door het bos van uw herstructureringsplannen nog amper de bomen.

Hoeveel effectieve jobs verdwijnen er in Limburg?

Hoeveel naakte ontslagen zijn er?

Welke mogelijkheden biedt u de Limburgse militairen die, indien ze hun job willen behouden, moeten verhuizen? Hoe ziet de begeleiding en de financiële tussenkomst er uit?

Wanneer zit u opnieuw rond de tafel met de

sociale partners om sociale afspraken te maken, of om uw herstructureringsplannen toch nog te herzien?

15.03 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): Mijnheer de minister, uw transformatieplan heeft duidelijk een achilleshiel: gebrek aan aandacht voor de sociale component, gebrek aan aandacht voor sociaal overleg, gebrek aan aandacht voor sociale begeleidingsmaatregelen, en dergelijke meer.

Ik denk dat u zichzelf lelijk in de voet hebt geschoten. Ik weet niet of uw familie is verwittigd naar aanleiding van de vraag van collega Vautmans. Er is toch gewelddadigheid en sociale oproer te merken binnen uw departement.

Hoe is de stand van zaken van het sociaal overleg? Ik wil toch graag weten op welke momenten er sociaal overleg is gepleegd. Welke beslissingen zijn er toen genomen? Worden er nog overlegondes gepland?

Ook graag een stand van zaken inzake sociale begeleiding, vooral ten aanzien van de militairen die persoonlijk worden getroffen door het hervormingsplan en moeten verhuizen. Welke maatregelen en ideeën stelt u voor om de mobiliteitsproblemen op te lossen? Het inleggen van bussen zou een mogelijke piste kunnen zijn: bussen aan treinstations, mobiliteitspremies en dergelijke meer. De mobiliteit is een knelpunt waarvoor u toch een aantal oplossingen moet voorzien.

Dan een vraag over de oprichting van de task force. Is die reeds opgericht? Wat zijn nu eigenlijk uw plannen daaromtrent? Daarover bestaat toch enige onduidelijkheid.

Zo kom ik tot mijn laatste vraag. Er is wat commotie geweest rond een verbod in de kazernes op pamfletten en affiches van vakbonden die mobiliseren tegen uw hervormingsplannen. Dat verbod leek mij wel wat overdreven: het leek eigenlijk wat op censuur. U moet zich daar toch ook over kunnen uitspreken. Steunt u dat verbod? Hebt u kunnen ingrijpen? Hoe zit het daarmee? Dat was toch wel een bijzonder hilarische passage in uw ambtstermijn als minister tot nu toe.

15.04 Bruno Stevenhuydens (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, voor de goede gang van zaken: stel ik mijn twee vragen aansluitend?

De voorzitter: Ja.

15.05 Bruno Stevenheydens (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, het sociaal overleg over de impact en de gevolgen van de herstructureringsnota zit vast. De vakbonden hebben op 30 oktober de onderhandelingstafel verlaten en afgelopen zondag werd er tegen de herstructurering actie gevoerd. Kunt u de nodige toelichting geven bij het afspringen van het overleg? Wat is de concrete aanleiding geweest? Wat zijn de voornaamste bezwaren van de vakbonden volgens de minister?

Tijdens de eerste bespreking vorige maand hebt u beloofd in goede communicatie met het Parlement te voorzien. Wij stellen u vragen en u gaat dadelijk antwoorden, maar dat begrijp ik uiteraard niet onder goede communicatie. Waaraan had u zelf gedacht? Op welke manier zult u die goede communicatie verwezenlijken? Komt er maandelijks informatie voor de commissie voor de Defensie over de herstructurering?

Ik lees in de pers dat de perceptie bij sommige meerderheidsleden bijzonder eigenaardig is. Ik lees dat MR en PS akkoord gaan met een herstructurering, behalve voor een aantal Waalse kazernes die met sluiting bedreigd zijn en die worden opgesomd. Daarmee gaan ze dan niet akkoord. Ik vraag mij dan ook af in hoeverre ze dan nog akkoord gaan. Zij verwijzen ernaar dat u met hen zult vergaderen in een apart meerderheidsoverleg. Is dat het maandelijks informeren van de commissie voor de Defensie? Hoe moeten we dat zien? Dat zouden we vandaag graag weten.

Werd de uitvoering van uw nota reeds verder uitgewerkt? Werd reeds volledig becijferd hoeveel militairen met verre verplaatsingen zullen worden geconfronteerd?

U weet dat ik hierover vorige maand reeds heel wat bedenkingen heb gemaakt en heb omschreven dat een aantal onderdelen van uw nota onuitvoerbaar zijn. Werden hiervoor reeds concrete oplossingen of voorstellen uitgewerkt? Werd dit besproken met de vakbonden?

Ook vanuit Diest is er flink wat protest tegen uw plannen om de kazerne in Diest te sluiten en de manschappen over te hevelen naar het derde para in Tielen en het tweede commando in Flawinne. Wij hebben dat zondag ook gezien op de betoging. Niet alleen van het eerste para maar ook van het gemeentebestuur van Diest komt er protest.

Eén van de argumenten bij de motivering voor de verhuis is het onderhoud van de Citadel dat de komende jaren veel geld zou kosten. Wij zouden daarover graag concrete informatie krijgen. Er is ons geen bedrag bekend. Kunt u meedelen over welk bedrag het gaat en waarop men zich baseert? Wat is het bedrag voor het onderhoud van de militaire accommodaties die men de komende jaren nodig heeft, als men het eerste para in Diest zou behouden?

Het onderhoud van het beschermde gedeelte van de Citadel valt toch onder Monumenten en landschappen en kan men toch moeilijk op de rekening van Defensie schrijven? Werd hiermee wel voldoende rekening gehouden en hoeveel bedragen de kosten voor het renoveren van het beschermde gedeelte van de Citadel?

De voorzitter: Voor ik het woord geef aan de heer De Grootte, wil ik nog meedelen dat onze commissie omtrent de para's in Diest een officieel schrijven van de provincieraad van Brabant heeft ontvangen. Mijnheer de minister, ik ga ervan uit dat u in uw antwoord even refereert aan de officiële brief van de provincieraad van Brabant. Op die manier kunnen wij ook officieel antwoorden.

15.06 Patrick De Grootte (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik zal uit een ander vaatje tappen. Bij de voorstelling van de hervormingsplannen van Defensie zei u dat er tegen maandag 16 november, eergisteren dus, een globaal plan met individuele begeleidingstrajecten zou zijn afgewerkt. U hebt in de commissie ook gezegd dat u de sociale partners zou vragen om concrete voorstellen met betrekking tot de sociale begeleiding te doen. Ik blijf erop hameren, ik vind de sociale begeleiding van militairen het belangrijkste.

Ik hoor alweer, net zoals in de vorige vergaderingen, verschillende collega's pleiten voor een of ander behoud van een kazerne in de eigen provincie of woonplaats. Ik heb dat nog niet gedaan en ik zal dat ook niet doen, mevrouw Vautmans. Het is immers niet de taak van een parlamentslid om ervoor te pleiten dat alle militairen uiteindelijk bij hun kazerne kunnen blijven wonen. Op die manier zullen wij geen enkele kazerne moeten sluiten en zijn wij heel ver van het beoogde doel.

Wat die sociale begeleiding betreft, wil ik het volgende vragen. Kan de timing die u vooropgesteld hebt behouden blijven, gezien het feit dat een aantal vakbonden het overleg verlaten

hebben? Is er met andere woorden vandaag eigenlijk een globaal plan? Indien dat niet het geval is, wanneer hoopt u dan tot een globaal plan te komen? Ik zal het u niet verwijten, mijnheer de minister, mocht er geen plan zijn. Als men een dergelijk plan voor sociale maatregelen wil realiseren, moet men met twee partijen zijn die op elkaar kunnen inspelen. Het helpt dus zeker niet dat een aantal politieke partijen die in deze regering de verantwoordelijkheid zouden moeten dragen, nog altijd de indruk wekken dat alles wat tot hiertoe naar voren gebracht is, op de helling staat.

Daaruit volgen de volgende concrete vragen. Welke vakbonden hebben u al concrete voorstellen gedaan met betrekking tot het globaal plan voor de individuele begeleiding van militairen?

Waarom hebben een aantal vakbonden de onderhandelingstafel eigenlijk vervroegd verlaten? Was dit omwille van de hervormingsplannen van de regering, of omwille van de inhoud van het globaal plan voor de individuele begeleidingstrajecten?

Ik heb nog een vraag in verband met het debat over de sociale begeleiding: welke militairen zal men bevragen? Zijn dat enkel de militairen waarvan de eenheid verhuist, of zullen ook andere militairen waarvan de eenheid niet verhuist, bevraagd worden? Het gaat hier bijvoorbeeld om militairen die op vrijwillige basis van eenheid willen verhuizen, omdat er dichterbij huis nieuwe eenheden worden gevestigd. Ik denk bijvoorbeeld aan Leopoldsburg, omdat er veel militairen zijn die niet op een andere locatie worden gestationeerd, maar die wel zin kunnen hebben om bijvoorbeeld naar Brasschaat, Heverlee of ergens anders te verhuizen. Daardoor zouden er meer militairen van bijvoorbeeld Helchteren in Leopoldsburg kunnen worden gestationeerd. Ik denk maar hardop. Verder vraag ik me af of er al eensgezindheid is over de timing en de inhoud van de bevraging van de militairen. Ik dank u alvast voor uw antwoord.

15.07 **Philippe Collard (MR):** Monsieur le président, monsieur le ministre, lors de la séance de la commission de la Défense nationale du mercredi 21 octobre dernier, vous nous avez affirmé que le kern avait marqué son accord sur votre Plan de finalisation de la transformation de l'armée; d'ailleurs, vous avez continué à l'affirmer dans les jours et les semaines qui ont suivi.

Il nous revient cependant que cet accord n'a pas

été intégral, ni définitif, mais s'est limité à un aval sur les grandes lignes de votre projet, plus particulièrement sur la nécessité d'effectuer des réformes et sur le montant des économies budgétaires à réaliser. Certaines réserves ont notamment été émises par le kern, concernant le manque de concertation préalable qui a caractérisé la genèse de ce plan, les mesures d'accompagnement envisagées, ainsi que le choix des implantations. Des précisions vous ont, en outre, été demandées par le cabinet restreint à propos des objectifs et des modalités de ce plan.

Dans ce cadre, l'une des décisions prises par le kern a été de mettre en place un groupe de travail réunissant les représentants des formations politiques du gouvernement, afin de suivre l'évolution du dossier et de délimiter les questions sensibles.

Monsieur le ministre, quelles sont vos intentions concernant la mise en place de ce groupe de travail?

Dans quel délai commencera-t-il ses travaux et avec quelle fréquence auront-ils lieu?

Quelles seront les modalités de fonctionnement qui y prévaudront?

Président: Denis Ducarme, président.

Voorzitter: Denis Ducarme, voorzitter.

De **voorzitter**: Volgens de afspraak tussen mevrouw Vautmans en mevrouw Wiaux geef ik eerst mevrouw Vautmans het woord.

15.08 **Hilde Vautmans (Open Vld):** Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de cijfers van provinciecommandant Hoekx die mevrouw Raemaekers heeft gegeven, hebben wij allemaal kunnen vernemen op Koningsdag. Ik wil haar zeggen dat zij niet mag vergeten dat de sp.a pleit voor een leger van maar 20 000 man. Dan zou er nog veel meer nodig zijn dan nu. Ik wilde dat even in herinnering brengen, want ik weet dat dat voor u moeilijk ligt.

Bij de bespreking van het beleidsplan, waarover wij een hele dag hebben gedebatteerd, heb ik hard gepleit voor individuele begeleidingstrajecten. Ik weet dat dat moeilijk zal liggen, maar men moet er alles aan doen om te proberen op te vangen. Zoals ik toen al zei, zal men een aantal dingen niet kunnen opvangen. Een aantal militairen zal een bijkomende inspanning moeten leveren. Evenwel moet men proberen het draagvlak zo groot mogelijk te maken en het leed zo klein mogelijk.

Wat is de stand van zaken in het overleg met de

vakbonden? Ik denk immers dat u daar iets hebt goed te maken. Daarin moet u een aantal stappen vooruit zetten om hen op uw kar te krijgen, want u hebt hen nodig om de transformatie uit te voeren.

Welk tijdspad zal worden gevolgd?

Hoe zit het met de individuele begeleidingstrajecten? Bij de bespreking van het plan heb ik er ook op gewezen. Men moet immers opletten. Als men ze eerst verplaatst en pas daarna vraagt waar ze naartoe willen, hebben ze al een aantal maanden in moeilijkere omstandigheden moeten werken. Kunt u zo snel mogelijk beginnen met de bevraging, zodat u zo snel mogelijk kunt kijken of met hun individuele wensen, mogelijkheden en potentiële plaatsen rekening kan worden gehouden?

Dat is mijn pleidooi. Ik zal met aandacht het antwoord lezen in het verslag.

15.09 **Brigitte Wiaux** (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, en réponse à nos questions relatives au Plan de finalisation de la transformation de la Défense en octobre dernier, vous précisiez qu'il y aurait un plan d'accompagnement social et une concertation.

Pouvez-vous me communiquer plus d'informations sur l'état d'avancement de la concertation sociale tant sur la forme que sur le fond?

J'espère que la transparence prévaut en ce qui concerne les informations communiquées aux partenaires sociaux. Je pense ici entre autres aux éléments budgétaires qui conduisent à la fermeture d'une caserne plutôt qu'une autre.

15.10 **Minister Pieter De Crem**: Mijnheer de voorzitter, beste collega's, het plan dat de voltooiing van de transformatie behelst, is een coherent geheel dat na heel wat overleg tot stand gekomen is. Het moet toelaten een globaal evenwicht te vinden dat er op korte termijn voor zorgt dat het ambitieniveau van Defensie behouden blijft hoewel dat wordt gedaan met een verminderd budget. Dat is het uitgangspunt geweest. Dat is ook het politieke mandaat waarbinnen ik het plan heb ontwikkeld, samen met heel wat mensen. Een structuur met 34 000 manschappen laat toe dit doel te bereiken binnen de gegeven budgettaire context.

Mevrouw Vautmans heeft het daarnet al gezegd, maar ik breng het in herinnering: het doel van de partij die zichzelf de meest sociale van het land noemt, was heel duidelijk. Johan Vande Lanotte

riep uit: "Wat! 40 000 militairen? De helft minder! Met 20 000 kunnen wij zeker vooruit!" Dit maar om te zeggen, mevrouw, dat wij de discussie misschien beter voeren met echte argumenten. Er zijn er altijd te vinden uit het verleden die de intenties van uw partij wel scherpzetten maar ze meteen ook duidelijk maken.

De vermindering van het effectief brengt een overcapaciteit aan infrastructuur met zich waarvan de werkingskosten te zwaar werden. Ik zal daar ook op terugkomen in mijn antwoord aan collega Stevenheydens over Diest.

Een vermindering van de infrastructuur en de sluiting van kwartieren zijn onvermijdelijk. Ik meen dat iedereen het daarmee eens zal zijn. Ik ga daar geen heroïsche discussie over voeren. De keuze van de te behouden kwartieren daarentegen is een coherent geheel dat volledig past in de logica van dit plan.

Ik ben mij ervan bewust dat de transformatie gepaard gaat met een reeks mutaties van het betrokken personeel. Ik vraag u: is dat nieuw? Is dat onuitgegeven? Gebeurt dat bij andere organisaties dan niet? Is dat een unicum? De vraag stellen, is ze beantwoorden.

Ik herinner de collega's vraagstellers – verantwoordelijken binnen Defensie en daarbuiten, leden van meerderheid en oppositie, betogers, wel of niet gepensioneerd – er nogmaals aan dat er geen enkel ontslag zal plaatsvinden. Dat zullen de mensen die gisteren hun ontslag hebben gekregen – de 674 bij onder andere Recticel en Bilbo en op andere plaatsen – wel graag horen! Is dit geen unicum? Er is een sociaal plan, er is een hervormingsplan, en niemand krijgt ontslag. Ik ken geen enkel ander hervormingsplan – en er komen er een paar op ons af – waar het – ik zal het tussen aanhalingstekens zeggen – geen ontslagen zal "regenen".

De notie bloedbad is dus niet van toepassing. Ik heb dit ook zo gewild. Ik herhaal het nogmaals. Men heeft mij een voorstel gedaan om aan de sluiting van de kazernes een wetswijziging te koppelen om militairen te ontslaan. Weet u wat men mij zei? Er zijn er veel die u kunt ontslaan. Ik heb gezegd: dat doe ik niet. Ik wil dat niet omdat dit de bodem onder het vat van de hervorming zou wegslaan. Het weze dus duidelijk dat ik dit niet heb gedaan.

Ik wou deze boodschap echter ook vertalen in de burgerij en bij de belastingbetalers. Ik heb

gekozen voor de optie dat niemand wordt ontslagen, maar dat sommigen wel van tewerkstellingsplaats moeten verhuizen. Weet u wat de mensen in de burgerij zeggen? Begrijpt u dat, mijnheer de minister, dat mensen aan het werk moeten blijven, dat er een crisis is, maar dat men eigenlijk vindt dat men een sedentair militair bestaan moet kunnen leiden. Eens men in een kazerne is gelegerd of bij een eenheid behoort, moet dit tot aan de datum van oppensioenstelling zijn. Voor al degenen die proberen dit erdoor te krijgen: die haring braadt niet. Integendeel, dit is een slechte reclame voor zij die deze boodschap brengen. Zij zeggen allemaal: De Crem doe maar vlug door met uw plan. Als dat argumenten zijn om te betogen, zijn ze wel getapt uit het slechtste vaatje.

Le 22 octobre 2009, une première rencontre a été organisée avec les syndicats. En ce moment, depuis 38 minutes, les délégations des quatre syndicats se retrouvent à nouveau autour de cette même table que certains avaient quittée assez rapidement. J'ai déploré ce départ mais je suis heureux qu'ils aient accepté la main que je leur tendais.

Cette rencontre du 22 octobre 2009 a permis de cadrer le plan d'accompagnement et d'établir un plan de travail prévoyant une réunion hebdomadaire. Lors de cette réunion, il a été précisé que leurs propositions en matière de mesures d'accompagnement étaient les bienvenues. Lors de la réunion du 30 octobre 2009, les organisations syndicales ont posé la question du budget prévu pour cet accompagnement. Comme je l'ai dit au sein de la commission, une enveloppe budgétaire n'a pas été préalablement fixée pour ces mesures d'accompagnement et je n'ai pas l'intention de le faire. Ce serait mettre la charrue avant les bœufs! Cette enveloppe sera fixée dès que la négociation aura abouti.

Comme je l'ai dit, certaines délégations ont quitté la table avant même d'avoir pu entamer les négociations et entendre les premières propositions. Je le déplore! Cela fait probablement un peu partie du jeu. En tout cas, ce n'est pas le mien. Pour ma part, je veux négocier avec une délégation que j'aurai composée et qui défendra les intérêts du département.

Quant à la possibilité évoquée d'amender le plan, je vous rappelle, une fois de plus, que le plan constitue un ensemble et que, quoi que l'on en dise, cet ensemble a été approuvé par l'ensemble du gouvernement. En modifier le contenu ou en

retarder l'exécution aurait des conséquences budgétaires incontestablement négatives. Je veillerai donc à ce que, sur le plan social, on négocie pour aboutir à des propositions vraiment intéressantes. Le plan est absolument indispensable pour assurer l'avenir des forces armées. Son exécution se doit d'être rapide. J'ai donc chargé mes collaborateurs de travailler avec les organisations syndicales sur les mesures d'accompagnement.

Trois des quatre organisations syndicales qui avaient décidé de quitter la table sont entre-temps revenues et je m'en réjouis.

Wat betreft de affiches die ontworpen zijn betreffende deze betoging is een KB van 3 december 2006 van toepassing tot uitvoering van de wet van 11 juli 1978 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakorganisaties van het militair personeel. Dit bepaalt dat indien een syndicale vakorganisatie een bericht van algemeen belang wenst uit te hangen in de eenheden zij hiertoe een aanvraag dient te richten aan de bevoegde dienst van de administratie bij Defensie. Men heeft mij meegedeeld, na de ruffi die daaromtrent is ontstaan, dat men de affiches een paar keer heeft moeten veranderen. Ik moet u nogmaals meedelen dat ik daar heel goed tegen kan en dat wat mij betreft deze bepaling niet echt strikt moet geïnterpreteerd worden. Een eerste affiche werd geweigerd omdat er geen aanvraag werd ingediend. Voor een tweede affiche werd wel een aanvraag ingediend maar deze werd geweigerd vermits de mededeling niet kaderde in een mededeling van algemeen belang en dus niet voldeed aan de gestelde voorwaarden. Intussen werd een nieuwe affiche opgemaakt die wel door de overheid werd aanvaard en die mocht verspreid worden in de eenheden. Ik ben voor open en sterke dialoog langs alle kanten van een tafel en ik vind dat iedereen het recht moet hebben om zijn mening kenbaar te maken, ook de vakbonden. Nogmaals, ik heb daar dus geen enkel probleem mee.

Gelukkig hebben dezelfde syndicale organisaties hun voorstellen laten kennen in verband met de begeleidingsmaatregelen. Ik heb mijn medewerkers gevraagd het werk voort te zetten en ze hebben dat ook gedaan samen met de ACMP, de aan tafel overgebleven syndicale organisatie. Ik heb niet de wil om voorbereide maatregelen op te leggen, ik heb integendeel de bedoeling om deze zo vlug mogelijk te finaliseren samen – ik zeg het nogmaals – met alle representatieve syndicale organisaties. De

administratie heeft een catalogus opgemaakt van concrete maatregelen. Naast de financiële maatregelen of voorstellen zijn ook een reeks praktische maatregelen opgesteld. Deze praktische maatregelen beslaan verschillende domeinen zoals de consultatie van het personeel van de eenheden die ontbonden worden of verhuizen met de bedoeling om rekening te houden met hun professionele en familiale situatie. Bovendien zal elk betrokken individu zijn of haar voorkeur kunnen uitdrukken met betrekking tot zijn of haar toekomstige affectatie. Het plan bevat maatregelen op het vlak van huisvesting met de bedoeling om te helpen zoeken naar nieuwe huisvesting, het dekken van de installatiekosten, het toekennen van faciliteiten voor de huurwaarborg en andere;

- des mesures en faveur des enfants et des familles, qu'il s'agisse de facilités d'horaires, de la garde des enfants ou d'interventions dans les frais de scolarité;
- une activation de notre service social avec la création d'un guichet unique;
- des priorités accordées en matière d'attribution de logements et de vacances;
- une indemnisation financière découlant de la transformation.

Ces mesures viennent compléter les mesures existantes en matière de gratuité du transport en commun et d'écomobilité dans le cadre desquelles la Défense organise déjà un transport collectif.

Les mesures élaborées seront reprises dans un arrêté royal.

Toutes ces mesures seront négociées au plus vite. J'insiste pour que chaque situation soit examinée avec toute l'attention requise. J'ai donc donné des instructions afin que chacun puisse, au plus vite, connaître son trajet individuel. Cette consultation devrait être terminée pour la fin de l'année. Le trajet individuel permettra à chacun de connaître son avenir, qu'il s'agisse de son affectation, de sa date de mutation, des formations à suivre éventuellement.

Enfin, le nombre exact de fonctions et de membres du personnel touchés par province est lié aux nouveaux tableaux organiques qui sont en cours d'élaboration et, bien entendu, aux résultats de l'enquête qui sera réalisée sous peu. Ce n'est qu'après l'exécution complète de ce processus que des chiffres corrects pourront être fournis.

En ce qui concerne la question spécifique du maintien du 1er Para à Diest, le quartier militaire Lieutenant Limbosch date de la période de

l'indépendance de la Belgique (1846-1855) et a été conçu comme une forteresse de guerre.

De citadel is gebouwd in de vorm van een vijfhoek. De buitenomwalling laat toe om in elke richting de verdediging te verwezenlijken. De infrastructuur van de citadel is hoofdzakelijk ondergronds, teneinde een goede bescherming tegen de bombardementen te bieden. Boven de citadel bevindt zich een erekoer, omringd door kazematten. De citadel bestaat hoofdzakelijk uit metselwerk in baksteen en een metershoge opvulling met aarde. De bovenkant is begroeid met bomen en struiken. Door zijn architectuur is de bovengrondse ruimte in de citadel beperkt. Dit betekent dat slechts een deel van de verschillende functies die terug te vinden zijn op de site van de moderne eenheid aanwezig zijn.

De grootste problemen zijn de volgende: horeca, lokalen voor stockage en het onderricht. Momenteel zijn de functies horeca, stockage en onderricht in het ondergrondse gedeelte van de citadel ondergebracht. Dit brengt met zich mee dat alles maar dan ook alles met de hand naar de ruimten moet worden vervoerd. Zo worden de voedingswaren voor de keuken via glijbanen letterlijk naar beneden gebracht. Dat geldt ook voor het materieel dat in de citadel wordt gestockeerd. Dit betreft korpsuitrusting, individuele uitrusting en aanverwant materiaal.

Ik kom tot de toegangen. Omdat de citadel grotendeels ondergronds is, is het onmogelijk om tweede uitgangen en toegangen, lees veiligheidsuitgangen, te creëren. Zo telt het horecacomplex, keuken en eetzaal, slechts één uitgang, die ook de ingang is en die ook de nooduitgang is.

De waterinsijpeling. Boven op de citadel is in de loop van de jaren de begroeiing sterk toegenomen. Struiken zijn bomen geworden en die bomen hebben zich diep tot in de structuur van de citadel geworteld. De wortels van deze bomen, metersdiep in de kern van de citadel, hebben op onherstelbare wijze de afwateringskanalen beschadigd en hebben ook nieuwe kanalen van hemelwater gecreëerd. Dit heeft tot gevolg dat het regenwater dat door deze afwateringskanalen naar buiten afgevoerd moest worden gewoon verder door de kern van de citadel sijpelt. Het resultaat van deze insijpeling uit zich onder de vorm van een permanente zeer hoge vochtigheidsgraad en ook een steeds aanwezige schimmelvorming op alle textiele artikelen die in de citadel worden gestockeerd. De metalen artikelen hebben op hun beurt last van roestvorming.

Het opnieuw waterdicht maken van de ondergrondse structuur en het herstellen van de afwateringsystemen van de citadel kan alleen door een volledige uitgraving van deze ondergrondse gedeelten.

Het opnieuw waterdicht maken van de ondergrondse structuur of het herstel van het afwateringssysteem van de citadel wordt geraamd op 10 miljoen euro.

Ik bespreek nu het rioleringsstelsel. De riolering en de afvoerbuizen van de citadel liggen meters diep onder de kern van de citadel en zijn enkel nog bereikbaar indien er grote uitgravingen en afbraakwerken worden uitgevoerd. Dat maakt de plaatsing van koolwaterstofafscheiders, vetafscheiders en septische putten totaal onmogelijk.

Het metselwerk en de specifieke structuur van de citadel en de manier waarop die werd gebouwd, met meters dikke muren in baksteenmetselwerk, maken de plaatsing en uitbreiding van alle netwerken onmogelijk. De plaatsing van bekabeling voor branddetectie of voor informaticafaciliteiten kan niet worden uitgevoerd, of enkel tegen zeer hoge prijzen. Draadloze installaties werken ook niet, opnieuw, door de meters dikke tussenmuren.

Een eerste raming van de kosten om te komen tot een arbeidsconforme ARAB-matige infrastructuur, loopt op tot 20 miljoen euro. De huidige exploitatiekosten bedragen jaarlijks ongeveer – dit is een minimale berekening – 600 000 euro.

Tot daar gaat mijn antwoord op de vragen van de heer Stevenheydens en van andere leden.

Het is mijn bedoeling om eens per maand op voorstel van de voorzitter in deze commissie verslag te komen uitbrengen van de werkzaamheden binnen mijn departement omtrent het individueel traject dat ontwikkeld wordt voor diegenen die daar een beroep op doen, maar ook voor diegenen die dat niet doen maar die toch in aanmerking komen voor een mutatie. Op die manier hoop ik het Parlement ook op de meest directe en adequate wijze te bereiken en te betrekken bij de uitvoering van het transformatieplan voor de Defensie.

15.11 **David Geerts** (sp.a): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw zeer uitgebreid antwoord.

Ik had een zeer korte vraag. Mijn repliek zal ook

zeer kort zijn.

Mij ging het om het volgende. Wanneer in de private sector een herstructurering van die orde wordt doorgevoerd, treedt de wet-Renault in werking, die gestandaardiseerde procedures voorschrijft van syndicaal overleg.

Ik stel alleen vast dat bij de totstandkoming van uw plan er eigenlijk geen syndicaal overleg heeft plaatsgevonden.

15.12 **Minister Pieter De Crem**: Mijnheer Geerts, de wet-Renault is alleen van toepassing bij ontslag.

15.13 **David Geerts** (sp.a): Mijnheer de minister, dat klopt, maar de vrees van de syndicale organisaties is dat bij de ongewijzigde uitvoering van dit plan een aantal mensen – welk aantal ik niet kan inschatten – de facto ontslag zal moeten nemen, omdat de verplaatsing naar een nieuwe plaats van tewerkstelling en voornamelijk de tewerkstelling van de partner een invloed zullen hebben op de keuze van hun tewerkstelling.

Dat was het argument om alsnog tot een syndicaal overleg te komen.

Het voorgaande punt is essentieel en moet binnen uw individuele loopbaanbegeleiding worden bekeken.

15.14 **Magda Raemaekers** (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ten eerste, zelfs met een ???? zou ik nog de bomen door het bos zien. Dat is mijn antwoord op uw cynische antwoord op mijn vraag.

Ten tweede, mevrouw Vautmans, ik heb u zeker niet nodig om het sp.a-standpunt te kennen dat indertijd door de heer Vande Lanotte naar voren is gebracht. Ik ben er echter ook van overtuigd dat, wanneer een dergelijke hervorming in onze kringen zou gebeuren, er altijd sociaal overleg met Jan en alleman zou zijn. Een en ander zou niet van vandaag op morgen gebeuren.

Anderzijds, mijnheer de minister, ben ik blij te horen dat er een sociaal plan op tafel ligt. Ik hoop dan ook dat u over het plan overleg met de sociale partners pleegt. Immers, mijnheer de minister, u bent God niet.

Vandaag, tijdens mijn eerste zitting in de commissie voor de Landsverdediging, moet ik u zelfs bestendig tegen het tweede en het zevende gebod horen zondigen. Laat u dat van mij gezegd

worden.

Mijnheer de minister, uw cynisme en uw lichaamstaal zijn echt niet te doen.

15.15 Minister **Pieter De Crem**: Het is lang geleden dat ik "als ik God was" van Peter Koelewijn nog heb beluisterd.

15.16 **Wouter De Vriendt** (Ecolo-Groen!): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, wij moeten op een goed, sociaal overleg hopen. Ik wil immers het belang voor mijn fractie benadrukken van goede, efficiënte, sociale begeleidingsmaatregelen. Ik wil ze benadrukken.

Ik heb het gevoel dat u onze aandacht voor voornoemde maatregelen niet deelt. Ik betreur immers de vergelijking die u maakt, met name dat er geen ontslagen vallen en dat de betrokken militairen dus tot op zekere hoogte content mogen zijn.

Het gaat om een grondige herstructurering. U moet dan ook meer aandacht voor de uitwerking van sociale begeleidingsmaatregelen hebben. U moet ter zake wat minder denigrerend doen en volop op voornoemd aandachtspunt inzetten: sociale begeleidingsmaatregelen en individuele trajecten voor militairen die in de toekomst heel ver uit werken zullen moeten gaan en naar een andere kazerne moeten verhuizen.

Voor het overige kijken wij uit naar de resultaten van het sociaal overleg. Wij hopen dat u het sociaal overleg met goede wil en met een heel constructieve houding aangaat. Wij hopen ook dat de hele oefening op een positieve en sociaal aanvaardbare manier kan worden afgerond.

15.17 **Bruno Stevenhuydens** (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, een commissievergadering gisteren was gepland om 10u15, maar ze begon om 11u15. Dat is niet uitzonderlijk. Dat gebeurt wekelijks. Zelfs parlementsleden die niet ver van Brussel wonen, worden met mobiliteitsproblemen geconfronteerd.

Ik heb ook aandacht voor het mobiliteitsprobleem ten gevolge van de herstructurerings in het leger. U verwijst naar de privé. U zegt: bij ons vallen geen ontslagen.

Neem een fictief bedrijf in Sijsele met enkele honderden werknemers. Men sluit de vesting en brengt de werknemers over naar Grobbendonk. Dat is een afstand van 230 kilometer, heen en terug. Men zegt: er wordt niemand ontslagen,

iedereen moet gewoon in Grobbendonk werken.

Ik ben ervan overtuigd dat vele werknemers menen dat een ontslag beter is. Dat bedoel ik met het onuitvoerbaar van uw herstructureringsnota.

Men kan van militairen niet zomaar verwachten om van de ene naar de andere plaats te verhuizen. Als parlementsleden, die zelfs geen 230 kilometer per dag afleggen, wekelijks een uur te laat komen, kan men dan niet wat meer aandacht besteden aan de militairen?

Mijnheer de minister, ik ben niet akkoord met het uitgangspunt. U wil besparen op Defensie. U heeft die afspraak binnen de regering gemaakt. U had nooit met dat verminderde budget akkoord mogen gaan. U had moeten pleiten dat Defensie in de 21ste eeuw wel degelijk een opdracht heeft. Het is niet goed om 97 miljoen euro te besparen op Defensie.

Ik neem akte van de cijfers over de Citadel van Diest. Ik zal die verder onderzoeken. Zowel het 1ste Bataljon Para, het gemeentebestuur als andere instanties dringen aan om het 1ste Bataljon Para in de Citadel te behouden. Het is een beschermd gebouw. Wat zal er gebeuren bij langdurige leegstand? Wat gebeurt als men niet meteen een andere bestemming vindt? Die kosten zullen niet op rekening komen van Defensie, maar wel op die van de gemeenschap. Dat moet men toch eens nagaan.

U heeft een aantal problemen opgenoemd. Ze zijn ernstig, maar niet onoverkomelijk. Is de aanwezigheid van het 1ste Bataljon Para in de Citadel niet de beste garantie om het gebouw, waarvan de bescherming niet ter discussie staat, toch te behouden?

15.18 Minister **Pieter De Crem**: Diest blijft een garnizoenstad. Men doet alsof een gedeeltelijk vertrek vanuit bepaalde steden het einde van de militaire aanwezigheid betekent. Ook in andere steden probeert men die boodschap soms te brengen. Dat is dus niet het geval. Diest blijft een garnizoenstad, met de belangrijke aanwezigheid van het trainingsplatform in Schaffen. Dat geheel terzijde.

De paracommando's zullen nu tot volle wasdom kunnen komen. Er is gedurende een hele tijd geslabakt, maar de para's worden nu gerevaloriseerd en krijgen opnieuw de rechtmatige plaats die ze verdienen binnen Defensie, met de aanwezigheid van volledig gevulde eenheden in Marche-les-Dames, Flawinne en Tielen. U zal met

mij akkoord moeten gaan dat de Citadel, hoe waardevol hij ook geweest is en hoe groot de emotionele waarde die daaraan gelinkt is ook moge zijn, een infrastructuur is die niet meer van nut is voor Defensie in de 21 eeuw.

In verband met het verminderde budget wil ik zeggen, mijnheer Stevenheydens, dat indien ik niet met een voorstel was gekomen, anderen dat wel hadden gedaan. In dat geval zou ik bij het kernkabinet geroepen worden, en zou men mij gezegd hebben dat mijn budget een lineaire coupure van zoveel procent zou bedragen en ik mijn plan moest trekken. Zo zou de situatie geweest zijn. Dat is trouwens in het verleden al toegepast geweest, niet zozeer op dit departement, maar op andere. Die oneer zou ik niet over ons willen krijgen, niet voor mezelf, maar zeker niet voor het departement waar ik zoveel respect voor heb.

Wat betreft de mobiliteit wil ik het volgende zeggen. De militairen beginnen iets vroeger 's morgens dan parlementsleden. De meeste zijn al om 7 uur ter plaatse. Ik ben zelf ooit parlements lid geweest en ik denk dat het verlate uur van het begin van de vergadering te maken had met het feit dat het aanvangsuur van de vergadering ook iets later was. Dit gezegd zijnde, militairen hebben meestal een heel stipte agenda en beginnen meestal voor en uiterlijk om 7 uur. Het mobiliteitsgegeven dat u aanhaalt is bijzonder belangrijk. Ik link dat aan een ander punt omdat u Sijsele vernoemt, maar zonder voorafname te doen van voorstellen die gaan plaatsvinden. Het individuele traject zal het ook mogelijk maken dat mensen tewerkgesteld kunnen worden in een andere functie dan bijvoorbeeld de logistiek, indien ze dat willen. Wanneer je uit Sijsele vertrekt kan je richting oosten gaan, je kan een drang naar het oosten hebben, maar je kan ook een drang naar het westen hebben. Dat is helemaal niet theoretisch. Ik heb al aan de verschillende chefs van de componenten voorstellen gedaan, waarbij we heel specifiek op de kaart kijken en ook rekening houden met niet-ingevulde functies bij andere componenten dan diegene waarbij men behoort.

Dat maakt het voorwerp uit van de onderhandelingen met de syndicaten en, indien gewenst, kan dit ook het mobiliteitsprobleem oplossen. Mobiliteit is iets waarmee wij rekening zullen moeten houden. Ik hou er niet zo van dat de mobiliteit wordt gebruikt als een soort voorwendsel om zich niet in de logica te kunnen inschrijven. Het is geen argument. Ik herhaal het nogmaals: het gros van de mensen in België werkt niet bij

Defensie, het gros van de mensen werkt bij de overheid en in de privésector en zij moeten 's morgens en 's avonds heel wat kilometers afleggen om hun job te bereiken en hun loon te verdienen. Ik zeg nogmaals: stop ermee de mobiliteit als een argument te gebruiken. Dit vormt immers geen argument bij zij die elders werken.

Het spijt mij dat ik dit moet zeggen, maar ik wou naar aanleiding van uw vraag...

15.19 Bruno Stevenheydens (Vlaams Belang): Ik ga niet akkoord met uw uitspraak.

Mijnheer de minister, dit is weliswaar een mondelinge vraag en geen debat, maar u hebt vorige maand beloofd dat er een grondige informatieronde zou komen van de commissie. U hebt daarjuist gezegd dat dit maandelijks zou gebeuren. Wanneer mogen wij dat de eerste keer verwachten?

15.20 Minister Pieter De Crem: Ik heb altijd gezegd dat dit na 15 november zou gebeuren. Wij zijn vandaag 18 november. Ik ben dat zeker van plan om te doen in het midden van volgende maand. Ik engageer mij hiervoor en dit moet zelfs niet via vragen gebeuren.

Le **président:** Monsieur De Vriendt, je ne peux pas autoriser un débat autour de la question. Le ministre a répondu à M. Stevenheydens.

15.21 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): Mijnheer de minister, u benadrukt regelmatig dat mobiliteitsproblemen voor u geen issue zijn. U vraagt daar begrip voor. Betekent dit dat er weinig of geen maatregelen zullen uitgewerkt worden voor de mobiliteitsproblemen die de betrokken militairen nu zullen kennen?

15.22 Minister Pieter De Crem: Men is nu al een uur en vijf minuten aan het onderhandelen. De preliminaire onderhandelingen zijn gedaan. Alle vakbondsorganisaties hebben de spirit om te onderhandelen. Er komen goede voorstellen van Defensie. Ik kan niet, ik wil niet en ik zal niet hier één specifieke maatregel voor misschien één specifieke sluiting aanhalen. Dat kan ik niet doen, omdat dit ook de globaliteit van het plan in gevaar zou brengen.

Om op de vraag van collega Stevenheydens te antwoorden, en dat mag u zelfs op de agenda zetten: ik ben bereid en zelfs vragende partij om iedere tweede of derde week van de maand voor de commissie te verschijnen met de evaluatie van de maatregelen die voorgesteld zijn en die

genomen zijn. Ik heb daar geen enkel probleem mee.

Le **président**: Dont acte. Je veux bien être souple mais je demande un minimum de rigueur pour les temps de réplique.

15.23 Patrick De Groot (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dank voor uw uitgebreid antwoord. Ik wil heel even kort inpikken op de vorige collega's.

Wat betreft de begeleiding, is het duidelijk dat het om individuele begeleiding gaat. Er worden voorbeelden van kazernes aangehaald, maar het is nog altijd de militair die beslist wat voor hem of haar het belangrijkste is: kiest hij voor zijn specialisatie en behoudt hij zijn eenheid, of wil hij best iets anders doen en is het voor hem belangrijk om dichtbij huis te werken? Dat is een beslissing van het individu en daarom heet het "individueel begeleidingsplan". Men moet niet veralgemenen en de keuze aan de militair laten. Op dat vlak ga ik dus niet altijd akkoord met de collega's.

Ik houd het kort. De keuze van de infrastructuur is gemaakt en ik hoop dat het voor iedereen duidelijk is dat de prioriteit bij de sociale begeleiding van onze militairen moet liggen. Dan de aanpak van de mobiliteitsproblemen. Ik denk dat de syndicale organisaties en zelfs individuele militairen heel degelijke voorstellen kunnen lanceren. Ook eventuele huisvestingsproblemen die zich voordoen kunnen daarbij worden aangepakt. Het is een goede zaak dat de syndicale organisaties terug rond de tafel zitten om de kern aan te pakken, namelijk sociale begeleiding, mobiliteit en huisvesting. Het wordt tijd dat alle partners nu echt hun verantwoordelijkheid opnemen.

15.24 Philippe Collard (MR): Monsieur le président, je ne remercie pas le ministre d'avoir répondu à ma question puisqu'il ne l'a pas fait.

D'ailleurs, monsieur le ministre, je suis étonné et extrêmement déçu de votre attitude: elle me semble en totale contradiction avec la décision prise par le kern de conditionner son accord à votre plan à la constitution d'un groupe de travail parlementaire. Visiblement, vous ne semblez pas avoir l'intention de mettre en place ce groupe de travail.

Je n'en démords pas: votre plan n'a pas été accepté dans l'état actuel par le gouvernement. Vous devez donc vous attendre à répondre encore, dans les semaines à venir, à des dizaines

et des dizaines de questions de notre part.

De plus, vous ne devez pas non plus vous étonner que des délégations syndicales quittent la table à partir du moment où vous confondez concertation syndicale et information aux syndicats sans possibilité de négociation. Si vous vous comportez avec les syndicats comme avec les parlementaires, je ne suis pas étonné qu'ils quittent la table.

Une dernière remarque à propos de votre réponse globale à l'ensemble des parlementaires: je ne pense pas que vous deviez vous glorifier du fait que votre plan ne génère pas de licenciement puisque vous me semblez incapable, à l'heure actuelle, d'estimer le nombre de démissions qu'engendrera ce plan de la part de tous ceux qui ne pourront ou ne voudront pas aller jusqu'au sacrifice de délocaliser, de déraciner leur famille pour s'installer à 150 km de leur lieu de travail actuel. Quand vous connaîtrez ces chiffres de démission, nous parlerons des dommages que votre plan aura occasionné d'un point de vue social.

15.25 Pieter De Crem, ministre: Cela vaut aussi pour Coxyde avec - 40, - 400 pour Sijsele qui ferme, - 200 pour Ypres, - 500 pour ma circonscription électorale de Saint-Nicolas, - 250 pour Destelbergen, - 200 pour Gand, - 250 pour Landen, - 150 pour Tirlemont, la fermeture pour Diest, - 800 au Limbourg. Oui, cela vaut pour tout le monde.

15.26 Philippe Collard (MR): Moi, je parle de votre obstination à ne pas vouloir rediscuter du plan comme convenu avec le kern.

15.27 Pieter De Crem, ministre: Je n'ai aucun problème à répondre à vos questions. D'ailleurs, je me suis engagé sur d'autres plans aussi: par exemple, le recrutement dans la province du Hainaut. Des mesures seront présentées. C'était une question très ferme. Il m'a été demandé de m'engager sur la "Cave McAuliffe", comme étant un haut lieu ou pas: je m'y suis engagé. Il m'a été demandé de voir la problématique de la province du Luxembourg dans sa totalité. Une fois de plus, si je ne me trompe, où se trouve Marche-en-Famenne? En Flandre orientale, à Anvers ou dans la province du Luxembourg?

15.28 Philippe Collard (MR): C'est à la limite de la province de Namur et de Liège. Vous connaissez mal la province du Luxembourg.

15.29 Pieter De Crem, ministre: Mais c'est

ridicule! Je la connais très bien, même mieux que vous.

15.30 Philippe Collard (MR): Un peu de modestie!

15.31 Pieter De Crem, ministre: Renseignez-vous auprès de vos ministres qui siègent au kern; ils ont approuvé toutes ces mesures et m'ont donné leur aval pour exécuter ce plan!

15.32 Philippe Collard (MR): Je crois avoir des sources sûres!

15.33 Pieter De Crem, ministre: Dans ce cas, si j'étais vous, j'aurais des soucis!

15.34 Brigitte Wiaux (cdH): Monsieur le ministre, je me réjouis d'apprendre que les négociations sociales se poursuivent. Je forme le vœu qu'elles aboutissent à des mesures concrètes qui seront nécessaires au trajet individuel de chaque membre du personnel.

J'avais retenu l'idée que vous aviez exprimée, et suivant laquelle vous alliez venir dans cette commission une fois par mois pour nous expliquer l'état d'avancement de la concertation. Nous nous retrouverons donc au mois de décembre à ce sujet. Je vous remercie.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

16 Vraag van de heer Bruno Stevenheydens aan de minister van Landsverdediging over "de verkiezingen en het conflict in Afghanistan" (nr. 16240)

16 Question de M. Bruno Stevenheydens au ministre de la Défense sur "les élections et le conflit en Afghanistan" (n° 16240)

16.01 Bruno Stevenheydens (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, de verkiezingen in Afghanistan werden enkele maanden terug door u gezien als een positief kantelmoment in de oorlog in Afghanistan. Naar aanleiding van fraude bij de verkiezingen zou op 7 november een tweede verkiezingsronde worden gehouden, die uiteindelijk werd afgelast. Meent u, mijnheer de minister, dat men nog kan spreken van democratische verkiezingen, aangezien de tegenkandidaat zich heeft teruggetrokken wegens de verkiezingsfraude in de eerste ronde?

Welke mate van betrouwbaarheid heeft president Karzai nog voor de coalitietroepen? Is hij nog voldoende waardig gezien zijn banden met de

corruptie en de drugshandel?

Welke evolutie ziet u voor het conflict in Afghanistan? Ik verwijs daarbij naar de kakofonie van berichten en uitlatingen van verschillende coalitiepartners, toch niet de meest onbelangrijke, in het conflict? Meent u niet dat de commissie daarover in alle openbaarheid zeer grondig geïnformeerd moet worden? Welke houding neemt de coalitie momenteel aan en welke strategie stelt men voor het komende jaar voorop?

16.02 Pieter De Crem, ministre: Monsieur le président, Il y a une proposition pour organiser au sein de cette commission avec la commissions des Affaires Etrangères un débat commun sur l'Afghanistan.

Heel binnenkort willen minister Leterme en ikzelf een debat over Afghanistan organiseren. Dat is een goede zaak in het vooruitzicht van 2010 en onze engagementen voor dat jaar.

The Independent Election Commission heeft na de terugtrekking van Abdullah Abdullah de tweede ronde van de verkiezingen geannuleerd en, volgens de wet goedgekeurd na de verdrijving van de taliban, Karzai uitgeroepen als overwinnaar van de presidentsverkiezingen, daarbij rekening houdend met het resultaat van de eerste ronde. Het is dus nu aan Karzai om een regering tot stand te brengen die een geloofwaardige en legitieme autoriteit verzekert.

We hadden eergisteren een vergadering met onze collega's van Buitenlandse Zaken en Defensie op Europees niveau, waar ook de secretaris-generaal van de NAVO aanwezig was, en Javier Solana, de hoge vertegenwoordiger van de Europese Unie. We hebben hun nogmaals meegedeeld dat het tweede regime van Karzai een echte legitieme autoriteit moet hebben, dat dat tot nader order, zelfs in deze omstandigheden nog niet het geval is en er nog veel verzwaringswerk nodig is.

Van de Afghaanse regering wordt een actieve inzet verwacht, maar de toestand en de evolutie in Afghanistan zijn ook afhankelijk van de inspanningen die de internationale gemeenschap zal leveren op het civiele en militaire vlak om het groeiproces van de democratie in dat land te blijven steunen. Ik benadruk echter dat onze militaire aanwezigheid in Afghanistan volledig in de lijn blijft van de civic approach. De militaire aanwezigheid is er om nadien een civiele maatschappij waar te maken.

Indien ik u was en commentaar moest geven op

mijn antwoord, zou ik zeggen: "Wat is nu de vooruitgang en wat zijn de garanties?" Dat is onder meer de druk op Karzai en zijn nieuwe regering die de internationale gemeenschap moet verhogen. Daarnaast is er ook de aankondiging die de Obama-administratie bij monde van president Obama en mevrouw Clinton binnenkort zal doen. Daarover is echter nog geen duidelijkheid. Men zegt mij dat die imminent is. Op basis daarvan zullen wij een kader hebben om de militaire aanwezigheid in Afghanistan te laten werken als een onderpand voor een civiele aanpak.

Over die civiele aanpak is ook heel veel te doen. De civiele aanpak is niet de vorming van het leger, maar de vorming van politieagenten en personeel in de administratie. Het is de vraag of de situatie voldoende beveiligd is op het terrein om dat al te kunnen doen. Ik ontwaar bij alle Europese bondgenoten een grote terughoudendheid zich nu reeds daarvoor te engageren.

Er zijn dus veel vragen met veel antwoorden, ondanks het feit dat er vooruitgang wordt geboekt. Alles zit echter in de nieuwe voorstellen van de Obama-administratie.

16.03 Bruno Stevenheydens (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, ik deel uw gematigd optimisme niet. Enkele maanden geleden noemde u de verkiezingen als een belangrijk kantelmoment. Nu is het komende kantelmoment de visie van president Obama daarover. Ik zie het van kwaad naar erger gaan.

Ik verwijs ook naar mijn vorige vragen over de drughandel en de corruptie in Afghanistan. Ik wil niet op de zaak vooruitlopen, maar ook in de coalitie weet men niet goed meer in welke richting het zal evolueren, gezien de kakofonie van berichten van de voorbije weken. Het debat over Afghanistan in de beide commissies is noodzakelijk. Ik hoop dat men er snel werk van maakt.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

17 Samengevoegde vragen van

- de heer **Bruno Stevenheydens** aan de minister van Landsverdediging over "de vrijwillige legerdienst" (nr. 16475)
- mevrouw **Brigitte Wiaux** aan de minister van Landsverdediging over "de vrijwillige legerdienst vanaf 2010" (nr. 16477)
- de heer **Wouter De Vriendt** aan de minister van Landsverdediging over "de vrijwillige

legerdienst" (nr. 16487)

- mevrouw **Hilde Vautmans** aan de minister van Landsverdediging over "de vrijwillige legerdienst" (nr. 16519)

- de heer **Patrick De Grootte** aan de minister van Landsverdediging over "de vrijwillige legerdienst" (nr. 16546)

17 Questions jointes de

- **M. Bruno Stevenheydens** au ministre de la Défense sur "le service militaire volontaire" (n° 16475)

- **Mme Brigitte Wiaux** au ministre de la Défense sur "le service militaire volontaire à partir de 2010" (n° 16477)

- **M. Wouter De Vriendt** au ministre de la Défense sur "le service militaire volontaire" (n° 16487)

- **Mme Hilde Vautmans** au ministre de la Défense sur "le service militaire volontaire" (n° 16519)

- **M. Patrick De Grootte** au ministre de la Défense sur "le service militaire volontaire" (n° 16546)

17.01 Bruno Stevenheydens (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, vanaf januari 2010 kunnen jongeren vrijwillig legerdienst vervullen. De maatregel moet volgens u laaggeschoolden meer kansen geven op een baan, zowel in het leger als daarbuiten.

Kunt u toelichten hoever men staat men de procedure hiervoor? Hoelang zal de aanmelding en rekrutering duren? Hoeveel jongeren hoopt men hiervoor jaarlijks aan te trekken? Waarom richt men zich voornamelijk op laaggeschoolden? Vreest men niet dat men hierdoor onvoldoende een antwoord zal kunnen bieden op de uitstroom van gespecialiseerde militairen?

Wat zal het verschil zijn met de gewone rekrutering? Kunt u een toelichting geven over de procedure van de gewone rekrutering en de knelpunten daar, zeker met betrekking tot het aantrekken van jongeren van dezelfde categorie waarop men de vrijwillige legerdienst afstemt? Is de gewone procedure wel voldoende afgestemd op jongeren die de beëindiging van hun opleiding op een loopbaan bij Defensie willen laten aansluiten?

Mijnheer de minister, ik zou toch enkele knelpunten willen vernoemen. Jongeren die hun schoolloopbaan niet perfect kunnen laten aansluiten bij een loopbaan in het leger, worden soms geconfronteerd met een periode van enkele maanden voordat zij zich kunnen aanmelden. In die periode zoekt men natuurlijk ook naar andere jobs naast een job bij het leger. Kan men er geen

werk van maken dat een aanmelding bij het leger veel beter wordt afgestemd op het verlaten van de school?

Een aantal jongeren slaagt ook niet in de toelatingsexamens voor het leger, maar wordt toch de kans geboden om hun proeven te hernemen. Kan men deze groep niet meer aandacht geven? Uiteindelijk blijkt een aantal immers wel te slagen en op de juiste plaats terecht te komen. Kan men deze jongeren niet begeleiden zodat zij sneller op de juiste plaats terechtkomen?

Ook een aantal jongeren wordt met tijdelijke medische ongeschiktheid geconfronteerd om nadien de proeven waarvoor zij wel zijn geslaagd opnieuw te hernemen. Kan men de procedure van rekrutering ook hier niet aanpassen zodat dit probleem kan worden verholpen? Is het niet mogelijk dat men later alleen op de medische geschiktheid wordt getest en niet meer alle proeven opnieuw moeten worden afgelegd?

Dan is er nog de kwestie van de leeftijdscategorie. Mijnheer de minister, u zegt dat u alleen de jongeren naar het leger wil lokken, in het bijzonder zij die op verschillende rekruteringstests van het leger afvielen. In de leeftijdscategorie van 18 tot 24 jaar is een aantal jongeren afgefallen, maar zij stellen nu hun hoop op de vrijwillige legerdienst. Zullen degenen die pas 25 jaar zijn geworden opnieuw uit de boot vallen? Of is er nog een manier om de leeftijd van 24 jaar niet zuiver aan te houden en ook de groep die blijk heeft gegeven van motivatie om tot het leger toe te treden nog een kans te geven om voor de vrijwillige legerdienst in aanmerking te komen?

17.02 Brigitte Wiaux (cdH): Monsieur le ministre, la semaine dernière, j'ai lu dans un article qu'un service militaire sur une base volontaire entrerait en application à partir du 1er janvier 2010. J'aurais souhaité savoir quelles allaient en être les modalités. Comment cette mesure va-t-elle s'intégrer dans le processus de recrutement au sein de nos forces armées?

En son temps, le cdH avait rédigé une proposition de loi relative au service civil volontaire dans une optique d'intégration sociale de nos jeunes. Mais je souhaiterais vous entendre détailler les différentes modalités de votre projet.

17.03 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): Mijnheer de minister, het principe van vrijwillige legerdienst vinden wij verdedigbaar. Ik meen dat dat het potentieel heeft ons leger verder te

verjongen, en dat is dringend. De inzetbaarheid gaat zo omhoog en ook dat is positief, uiteraard los van politieke beslissingen die nog genomen worden om aan deze of gene buitenlandse operatie deel te nemen.

Toch heb ik drie vragen, of kritische opmerkingen. Ten eerste, kunt u een algemene toelichting geven, maar zeker ook een toelichting over de sociale randvoorwaarden, het statuut, en dergelijke meer?

Ten tweede, het kan voor ons niet de bedoeling zijn jongeren die bij wijze van spreken nog maar net een geweer van dichtbij hebben gezien, meteen op buitenlandse missie te sturen. In het verleden – want het dossier sleept al lang aan – leek u daar geen probleem mee te hebben om zulke jongeren reeds tijdens het eerste jaar op missie te sturen. Graag krijg ik verduidelijking of die idee in de definitieve plannen behouden wordt?

Ten derde en tot slot, wellicht zullen vooral ongeschoolde jongeren of jongeren die moeilijk op de arbeidsmarkt terechtkunnen, hiervan gebruikmaken. De vrijwillige legerdienst mag echter niet leiden tot het opsluiten van die jongeren in het leger. Zij moet emancipatorisch werken en jongeren nieuwe kansen geven om na hun vrijwillige legerdienst ook binnen het leger aan de slag te gaan. Hiertoe is een brede opleiding nodig die hun vaardigheden aanleert waarmee zij in de burgermaatschappij aan de slag kunnen, bijvoorbeeld: technische opleidingen, opleidingen tot chauffeur. Ik noem maar iets. Mijn vraag is: waarin wordt op dat vlak voorzien?

Le **président**: Monsieur le ministre, mesdames, messieurs, il serait regrettable de tenir ce mini-débat sur le service militaire volontaire à 13.20 heures et puis de ne plus en parler.

Monsieur le ministre, je ne connais pas l'ampleur de la réponse que vous allez réserver aux questions. Il serait peut-être utile de consacrer un peu plus de temps à cette question importante.

17.04 Pieter De Crem, ministre: Monsieur le président, j'ai une réponse de cinq pages qui aborde le sujet en profondeur. Nous nous voyons la semaine prochaine pour discuter du budget; je suis tout disposé à mener un débat ce jour-là. Je laisse à la commission la liberté de décider.

17.05 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): Mijnheer de voorzitter, het spijt mij dat ik misschien roet in het eten gooi en de consensus

verknal, maar ik zou eigenlijk graag antwoord krijgen op mijn vragen. Ze zijn geagendeerd en men heeft de beslissing genomen om verder te gaan met het debat. Ik stel dus voor dat we die volgen. De eerste interpellanten hebben trouwens reeds hun vragen gesteld.

Le **président**: Je propose que nous nous donnions la possibilité, comme M. le ministre le suggère, de revenir sur la question du service militaire volontaire la semaine prochaine pour ceux qui le souhaiteraient. Néanmoins, étant donné que M. De Vriendt tient à avoir sa réponse tout de suite, je propose que le ministre donne ses réponses.

Monsieur De Grootte, veuillez m'excuser d'être intervenu avant que vous ne posiez votre question. Je vous donne à présent la parole.

17.06 Patrick De Grootte (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de N-VA is duidelijk voorstander van de vrijwillige, militaire dienst. Wij hebben evenwel een aantal vragen bij en bezorgdheden over de uitvoering van het principe.

Met betrekking tot de vakbonden is het belangrijk dat een dergelijke maatregel door het personeel wordt gedragen en vooral door zij die het personeel zouden moeten vertegenwoordigen. Ik stel vast dat, met uitzondering van de ACMP, een aantal vakbonden negatief reageerde. Ik pik er de ACOD uit, die heel negatief was en zelfs met uitspraken van onder andere "kanonnenvlees" uitpakte. Ik wil mij zeker niet met dergelijke uitspraken vereenzelvigen en wil er mij ook van distantiëren.

Daarom heb ik de volgende vragen.

Ten eerste, wanneer starten de onderhandelingen met de vakbonden over de ondertekening van een protocol inzake de vrijwillige, militaire dienst in het leger?

Ten tweede, in de pers worden voornamelijk kritieken op de vermeende inhoud van de vrijwillige legerdienst geuit. Gaan de sociale partners echter akkoord met de financiering via middelen uit de sociale zekerheid?

Ten derde, is er binnen de regering eensgezindheid over de financiering van de vrijwillige, militaire dienst met middelen uit de sociale zekerheid?

Ten vierde, welke garanties hebt u dat de attritie

bij de vrijwillige dienst niet even hoog zal zijn? Wat zijn technische uitwerkingen inzake de verbreking van de dienstneming voor het doorlopen van de wachttijd voor de werkloosheidsvergoeding, voor het ontvangen van het kindergeld of voor de periode van werkloosheid? Is er ter zake een soort rendementsperiode ingebouwd?

Ten slotte, vanaf welke leeftijd kan iemand in vrijwillige, militaire dienst treden?

17.07 Pieter De Crem, ministre: Monsieur le président, chers collègues, les dispositions législatives sur l'engagement militaire volontaire (de vrijwillige militaire inzet (VMI)), ont été négociées le 28 octobre 2009. Les quatre syndicats représentatifs ont marqué leur accord sur ces dispositions et sur le fait de signer le protocole en séance. Sans doute la presse était-elle mal informée. Ces dispositions seront soumises au parlement avant la fin de cette année.

Outre ces dispositions législatives, des dispositions réglementaires relatives au statut administratif, pécuniaire et social des personnes qui vont effectuer cet engagement sont en voie d'élaboration.

Les modalités principales du VMI sont les suivantes:

1. ne pas avoir atteint l'âge de 25 ans pour les postulants soldats matelots et sous-officiers et de 27 ans pour les officiers;
2. pas d'âge minimum, mais il faut avoir satisfait à l'obligation scolaire;
3. un engagement initial de 24 mois;
4. une solde d'environ 7 euros par jour durant six mois en plus de l'éventuelle allocation familiale ou allocation de chômage, suivie d'un traitement identique aux autres militaires de la même catégorie.

5. een initiële vorming die bestaat uit een periode van opleiding waarvan de duur en de inhoud identiek zijn aan die van de kandidaat-militairen geworven voor dezelfde functie, en een stageperiode van minimum drie maanden. Vervolgens, de mogelijkheid om, mits een gunstig advies van de korpscommandant, de dienstneming te verlengen per periode van zes maanden. De maximale duur van de dienstneming bedraagt evenwel vier jaar voor de officieren en onderofficieren en drie jaar voor de vrijwilligers. Dit verschil wordt gerechtvaardigd door de verschillende duur van de opleiding.

Er wordt momenteel gestart met honderdveertig

plaatsen EVMI voorzien voor soldaten/matrozen, tien voor onderofficieren en vijf voor officieren. De wervingen worden meegerekend in het globale wervingsplan. Voor het budgettaire jaar 2010 wordt de meerkost van de EVMI geschat op ongeveer 220 000 euro.

Le VMI s'intègre parfaitement dans le processus de recrutement actuel. Les postulants doivent, à quelques exceptions près, satisfaire aux mêmes conditions que celles applicables aux postulants pour le cadre actif. Les principales exceptions se situent sur le plan des conditions d'étude et de la classification.

Contrairement au classement des postulants pour le cadre actif, celui des postulants VMI se base sur l'ordre chronologique d'introduction des inscriptions et sur les préférences pour certaines fonctions de recrutement qu'ils ont émises.

Le VMI abaisse donc le seuil d'accès à la Défense pour les peu scolarisés; ce faisant une opportunité et une chance, que le marché de l'emploi ne peut actuellement offrir, sont créées.

La Défense offre par le VMI aux personnes peu scolarisées une chance unique de rentabiliser leurs talents spécifiques aussi bien pour eux-mêmes que pour la société. Les jeunes peuvent ainsi s'intégrer dans une structure professionnelle tout en ayant l'attention attirée sur la discipline, la responsabilité individuelle, la ponctualité, le sens civique, l'esprit de groupe, le respect mutuel, le respect de soi, la persévérance et l'éthique du travail. Ces jeunes peuvent ensuite faire valoir cette expérience professionnelle et leurs compétences comportementales acquises à la Défense dans tout autre métier dans le secteur privé.

Het doel van de vrijwillige militaire inzet is jongeren aan te werven voor het uitoefenen van niet-gespecialiseerde functies. Het dient dus niet om oudere gespecialiseerde militairen te vervangen. Er kan niet gegarandeerd worden dat de attritie bij de militairen die via het systeem van de vrijwillige inzet binnenkomen, lager zal zijn dan bij de andere militairen. De VMI vervult echter ook een maatschappelijke rol die gericht is op het verbeteren van de arbeidssituatie van laaggeschoolde jongeren door ze voor een a priori beperkte periode in dienst te nemen, waarbij dus een win-winsituatie gecreëerd wordt voor de jongeren en voor defensie.

Zoals ik reeds heb gezegd behouden de militairen onder dit systeem gedurende de eerste zes

maanden hun sociale rechten in het kader van de kinderbijslag of de werkloosheidsuitkering. Er is gedurende deze periode dus geen bijzondere bepaling nodig om voornoemde sociale rechten te heropenen aangezien deze rechten immers blijven doorlopen. Na de eerste zes maanden worden deze militairen onderworpen aan dezelfde wetgeving als alle andere militairen. In het geval van ontslag, zelfs op aanvraag, krijgen de militairen volgens het VMI-regime een formulier C4 en een attest A om hun rechten op werkloosheid en op uitkeringen van de ziekte- en invaliditeitsverzekering te kunnen laten gelden.

Het concept dat we hebben uitgewerkt voorziet in een adequate voorbereiding voor elke militaire inzet zoals dit ook is bepaald in het statuut van de andere militairen. In tegenstelling tot wat gold voor de verplichte legerdienst werd de duur van de dienstneming opgetrokken tot vierenvintig maand. De vorming, opleiding en integratie in een eenheid, de individuele en collectieve training en een adequate voorbereiding gevolgd door een operationele inzet vereisen immers een minimum dienstneming van twee jaar om een voorbarige inzet in operaties te vermijden. De militair, volgens dit regime, zal deelnemen aan activiteiten en zendingen van de eenheid waarin hij wordt afgedeeld. Hierbij dient eveneens te worden opgemerkt dat wanneer een eenheid aangeduid wordt voor een zending niet noodzakelijk telkens al het personeel van die eenheid mee vertrekt. De detachementcommandant zal ook steeds rekening houden met de operationaliteit van het aangeduide personeel.

Les militaires VMI pourront être admis dans la catégorie de militaires de complément correspondant à la catégorie des militaires VMI à laquelle ils appartiennent à condition:

1. qu'ils reçoivent une évaluation favorable de leur chef de corps;
2. qu'ils soient agréés par le directeur général des ressources humaines;
3. qu'ils réussissent certains examens linguistiques, mais ce uniquement pour les officiers et sous-officiers du régime VMI.

Il est prévu que le militaire SMI qui a participé à une opération ou à une mission pourra introduire sa candidature plus tôt que celui qui n'a pas participé à une telle opération ou mission.

Deze laatste zal dus zijn kandidatuur ten vroegste kunnen indienen na dertig maanden werkelijke dienst. In beide gevallen, bij deelname of niet-deelname aan een operatie, moeten de militairen

onder dit nieuwe regime ten laatste drie maanden voor het einde van hun contract hun kandidatuur indienen.

De maximumtermijn voor de indiening van de aanvraag tot opname heeft tot doel de militair in kennis te stellen van de desbetreffende beslissing voor het einde van zijn vrijwillige loopbaan. Dit is bijzonder belangrijk ingeval van verwerping van de aanvraag, omdat de betrokkene dan over een zekere tijd beschikt om zich voor te bereiden om een terugkeer naar het burgerleven en de burgercarrière mogelijk te maken.

Jusque là, monsieur le président, c'était, en style télégraphique, mes réponses aux questions très spécifiques qui ont été posées mais je reste à votre entière disposition et à celle de la commission pour redémarrer la discussion et les échanges de vue sur le sujet la semaine prochaine.

Le **président**: Je vous en remercie car le service militaire volontaire intégré est un sujet important.

17.08 Bruno Stevenhuydens (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, u hebt er in het begin naar verwezen dat er een akkoord was met de vakbonden, maar dat dit in de pers anders uitgelegd werd. Het gebeurt nogal vaak als het over Defensie gaat, dat er in de regering met de meerderheidspartijen een akkoord blijkt te zijn, maar dat dat akkoord in de commissie niet door iedereen wordt gedeeld, of dat het met de vakbonden hetzelfde is. Als er nadien artikels over verschijnen in de pers, tot daaraan toe.

Nu, er blijven problemen in de werving van het gewoon kader. Daarvan heb ik ook een aantal voorbeelden gegeven, welke voorbeelden niet toegevoegd zijn bij de schriftelijke voorbereiding van mijn ingediende vraag. Ik wil daarop nog wel eens terugkomen op een ander moment.

Los van het positieve aan de vrijwillige legerdienst, mag de vrijwillige legerdienst, zeker voor de werving van jongeren, geen oplossing zijn voor de gebreken en de tekorten in de gewone wervingsprocedure. Ik zou het belangrijk vinden dat we dat toch eens mee onder het licht houden, want dat kan toch niet de bedoeling zijn.

17.09 Brigitte Wiaux (cdH): Monsieur le ministre, je vous rejoins sans réserve sur le principe d'un service volontaire. Il s'agit d'un bon moyen d'intégrer socialement les jeunes, mais aussi de détecter chez eux des qualités qu'ils ne soupçonnent même pas. Quant aux modalités,

vous nous avez apporté une foule de précisions. Nous pouvons aussi nous réjouir de la signature du protocole d'accord par les quatre syndicats.

Comme l'a dit le président, nous aurons l'occasion d'y revenir. Je vous remercie.

17.10 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): Uiteraard zullen wij nog terugkeren op de discussie. Wij zullen een en ander alleszins kritisch blijven bekijken, want ik heb iets te weinig tegemoetkomingen, iets te weinig garanties van u gehoord gelet op de noodzaak om tot een bredere opleiding te komen dan gewoonlijk bij Defensie.

U zegt dat zij dezelfde opleiding zullen krijgen als de militairen die dezelfde functie uitoefenen. Maar een vrijwillige legerdienst leidt toch niet automatisch tot een vaste betrekking in het leger? Met andere woorden, de kans bestaat dat sommige mensen die zullen deelnemen aan de vrijwillige legerdienst, nadien opnieuw in de burgermaatschappij zullen terecht komen. Ik denk dat Defensie een sociale verantwoordelijkheid heeft, want zij legt het aanbod op tafel, om ervoor te zorgen dat de betrokkenen met meer middelen, beter gewapend terecht komen in de burgermaatschappij. Ik vind dat er moet worden geopteerd voor een bredere opleiding. Ik denk dat Defensie dat verplicht is aan zichzelf als zij met een dergelijk voorstel komt.

17.11 Patrick De Groot (N-VA): Mijnheer de minister, ik zal proberen heel kort te zijn. Wij steunen uiteraard de vrijwillige militaire dienst. Ik heb u gevraagd wanneer de onderhandelingen met de vakbonden starten. U hebt geantwoord dat op 28 oktober het protocol werd ondertekend. Dat klopt inderdaad, want ik heb het protocol bij me. Alle vakverenigingen hebben het ondertekend.

Waarom heb ik u die vraag gesteld? Ik ben het beu dat bepaalde organisaties een protocol ondertekenen en later zeggen dat zij er tegen zijn. Ik vind dat niet meer ernstig. Daarom heb ik u die vraag gesteld. Ik wilde dat horen uit uw mond. Men schrijft in de pers allerlei dingen waarop men zich dan baseert om vragen te stellen, maar op die manier kunnen wij blijven dweilen met de kraan open.

Een tweede punt dat ik heel kort wil aanhalen, is het volgende. Dit is eigenlijk niet rechtstreeks uw bevoegdheid. Wij discussiëren eigenlijk al jarenlang over een alternatieve financiering van de sociale zekerheid, mijnheer de minister. De sociale zekerheid is eigenlijk een van de grootste verwezenlijkingen van onze welvaartstaat, maar

ze is nog te zeer gebouwd op de bijdragen van de werkgevers, waardoor zij een belangrijke loonhandicap vormt ten opzichte van het buitenland.

Wij pleiten er al jaren voor om de gezinsbijslagen niet te financieren met werkgeversbijdragen, maar met de algemene middelen. Wat zien we nu? Wij stellen een uitholling van de gezinsbijslagen vast!

Ik herhaal: wij zijn een groot voorstander van de vrijwillige militaire dienst. Maar waarom wordt die niet met de algemene middelen betaald?

Tijdens de eerste zes maanden die u aanhaalt, worden de lonen voor de werknemers in militaire dienst uit twee verschillende bronnen aangeboord: uit het kindergeld en uit de werkloosheidsvergoeding. Eigenlijk is er maar plaats voor een statuut dat met de algemene middelen wordt gefinancierd.

Het is uw bevoegdheid niet, maar ik wilde het u toch meegeven.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

18 Questions jointes de

- **M. Éric Libert** au ministre de la Défense sur "la situation de l'hôpital militaire de Neder-over-Heembeek sur le plan de l'emploi des langues" (n° 16598)

- **M. Éric Libert** au ministre de la Défense sur "la politique de la diversité au sein de la Défense" (n° 16603)

18 Samengevoegde vragen van

- de heer **Éric Libert** aan de minister van Landsverdediging over "de situatie van het militair ziekenhuis van Neder-over-Heembeek wat het taalgebruik betreft" (nr. 16598)

- de heer **Éric Libert** aan de minister van Landsverdediging over "het verscheidenheidsbeleid bij Defensie" (nr. 16603)

18.01 **Éric Libert** (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, en réponse à une question parlementaire du 29 avril 2009, vous aviez déclaré que le statut de l'hôpital de Neder-over-Heembeek sur le plan de l'emploi des langues serait prochainement modifié et que celui-ci serait soumis aux lois sur l'emploi des langues en matière administrative à l'instar des hôpitaux IRIS en Région bruxelloise.

Je m'interroge sur cette déclaration. En effet, l'hôpital militaire est actuellement soumis à la loi du 30 juillet 1938 sur l'emploi des langues à

l'armée. Il s'agit d'une unité à régime linguistique mixte.

D'après les informations que vous avez communiquées dans le cadre de la sélection, le personnel soignant peut s'exprimer dans les deux langues nationales. Vous avez même souligné que c'était un élément auquel le personnel tant civil que militaire est particulièrement attaché.

En ce qui concerne le personnel d'accueil, il est veillé à ce qu'il soit en mesure d'aider chacun dans sa langue. Vous précisez toutefois qu'entre 19 h 00 et 07 h 00, les tâches de ce personnel sont effectuées par du personnel de la garde professionnelle, dont certains membres peuvent être moins aptes à s'exprimer dans l'autre langue nationale. À cet égard, vous indiquez également que la cellule Qualité, créée depuis le 1er juin 2007 au sein du centre hospitalier militaire, n'a reçu, à ce jour, aucune plainte concernant l'emploi des langues. Il convient de le souligner.

Monsieur le ministre, ce projet de réforme du statut de l'hôpital militaire est-il à l'étude?

Dans l'affirmative, quelles en sont les justifications de fait et de droit, étant donné que sur base des éléments que vous avez communiqués, aucun problème linguistique ne semble se poser?

J'en viens à ma deuxième question.

Dans la note d'orientation politique, la politique de la diversité au sein de la Défense représente l'une des priorités. Il est inscrit qu'une attention particulière sera portée au recrutement des femmes et des allochtones.

Monsieur le ministre, le projet de service militaire volontaire visant le recrutement des jeunes fera-t-il en sorte d'améliorer la représentativité des femmes et des allochtones au sein des Forces armées? Le cas échéant, quelles seront les démarches entreprises pour atteindre cet objectif?

La politique de la diversité sera-t-elle prise en compte dans la stratégie de politique de recrutement spécifique pour les provinces les plus touchées par la restructuration? Je pense ici aux provinces du Hainaut et du Luxembourg dans lesquelles on prévoit un transfert de 900 à 1 000 unités.

18.02 **Pieter De Crem**, ministre: Monsieur le président, cher collègue, les dispositions légales relatives à l'emploi des langues à l'hôpital militaire central de la base Reine Astrid sont fixées dans la loi du 30 juillet 1938 sur l'usage des langues dans

l'armée. L'impact est actuellement étudié au cas où l'hôpital militaire serait considéré comme un hôpital public de la Région bilingue de Bruxelles-Capitale, en application des lois coordonnées du 18 juillet 1966 sur l'emploi des langues en matière administrative. Étant donné que le statut n'a pas encore été changé, les dispositions légales sont d'application.

Ensuite, vous savez que la Défense accorde une attention toute particulière à la diversité, notamment à travers le processus de recrutement. Ce souci s'inscrit dans différents projets qui visent à améliorer la diversité. Sur le plan du recrutement, la Défense participe à un projet destiné à contrôler la neutralité des tests de sélection.

De plus, la Défense prévoit diverses mesures telles que l'octroi de bourses ou des actions dans les centres d'information établis dans les régions où une grande concentration d'allochtones est présente. Je dois aussi citer la distribution de bourses destinées aux femmes, la présence de militaires allochtones et de femmes dans les équipes de recruteurs, des mesures visant à améliorer l'équilibre entre la vie professionnelle et la vie privée, et enfin l'adaptation des normes des tests physiques aux femmes.

L'engagement militaire volontaire ne cadre qu'indirectement en ce domaine. Il constitue en premier lieu un élément de réponse à un contexte économique difficile qui touche surtout les jeunes et, parmi eux, les moins scolarisés. Par le nouveau statut, la Défense veut principalement offrir aux jeunes peu qualifiés un tremplin vers de meilleures chances dans un marché de l'emploi difficile.

Dans le domaine de la diversité, il n'y a pas de démarches spécifiques supplémentaires dans le cadre de l'engagement volontaire militaire. Il en va de même pour les provinces les plus touchées par la transformation.

18.03 **Éric Libert** (MR): Monsieur le ministre, je vous remercie pour vos réponses.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

La réunion publique de commission est levée à 13.50 heures.
De openbare commissievergadering wordt gesloten om 13.50 uur.